

Beleids- en begrotingstoelichting

TOERISME

Begrotingsuitvoering 2023

Zuhail DEMIR

Vlaams Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

I. INHOUDSOPGAVE			
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....			3
III. SAMENVATTING.....			5
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN			7
1. Transversale, horizontale doelstellingen Fout!	Bladwijzer	niet gedefinieerd.	
2. Overkoepelende strategische doelstellingen Fout!	Bladwijzer	niet gedefinieerd.	
V. BELEIDSVELD: TOERISME			8
1. ISE TOERISME			8
1.1. Strategische doelstellingen	Fout!	Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.2. Operationele doelstellingen.....	Fout!	Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar			8
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....			9
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag			12
1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht Fout!	Bladwijzer	niet gedefinieerd.	
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....			42
1. Apparaatskredieten			42
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld Fout!	Bladwijzer	niet gedefinieerd.	
VII. LIJST MET AFKORTINGEN			43
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'			44
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'			46
X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'			46
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'			46

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

De voorbije jaren werd de toeristische sector geconfronteerd met een opeenvolging van crisissen en uitdagingen: COVID-19, de energiecrisis, de oorlog in Oekraïne, ... De sector heeft in deze periode een ongelofelijke mate van veerkracht getoond, iets waar we hen als Vlaamse Overheid maximaal in ondersteund hebben.

In 2023, het laatste volledige werkjaar van de legislatuur, zagen we eindelijk opnieuw aansluiting op het groeipad dat we tot 2019 noteerden. 2023 was tevens het jaar waarin alle elementen van mijn beleid finaal op hun plaats vielen en de besliste maatregelen op kruissnelheid kwamen.

Het meest zichtbare zijn uiteraard de vele investeringen in de sector. De voorbije jaren heb ik via Toerisme Vlaanderen een recordbedrag geïnvesteerd in de versterking van onze toeristische troeven. In 2023 konden we hiervan de eerste resultaten zien.

Voor de projecten waar we zelf aan het stuur zitten, ging het onder meer over de Sint-Godelieveabdij in Brugge of het Rubenskasteel in Elewijt waar de toekomstplannen concreet gestalte kregen.

Ook het vernieuwde netwerk 'Vlaamse Meesters op hun plek' werd gelanceerd in 2023. Vlaanderen staat al langer bekend als de enige echte 'thuis van de Vlaamse Meesters'. Met dit netwerk verankeren we deze positionering. Liefhebbers van kunst en cultuur kunnen nu de meesterwerken van onze Vlaamse Meesters immers beleven op de plek waarvoor ze door de meester zelf gemaakt werden; een USP die weinig andere bestemmingen ons kunnen nadoen.

Het herdenkingstoerisme in de Westhoek, dat dubbel getroffen werd door de impact van de brexit en COVID-19, kreeg een broodnodige boost met de themajaren "het Landschap als getuige" dat zich in 2023 uitrolde.

Maar we bleven uiteraard niet op onze lauweren rusten. Wanneer zich nieuwe opportuniteiten aandienden, grepen we die met twee handen aan.

In oktober 2023 erkende de Vlaamse Regering bijvoorbeeld 9 Vlaamse Parken. Binnen de thematische verhaallijn 'Vlaanderen natuurlijk' hebben deze parken het potentieel om internationaal de uithangborden van onze prachtige Vlaamse natuur te worden. Voor de toeristische ontwikkeling en promotie had ik reeds van bij het begin van de legislatuur omvangrijke middelen voorzien. In 2023 werden deze aangewend voor de verwerving van de historische Commanderie van Sint-Pieters-Voeren, gelegen in het hart van het landschapspark Grenzeloos Bocageland, en voor de ondersteuning van het project 'House of Nature' in Lommel, dat een waardige toegangspoort zal vormen voor het nationaal park Bosland.

Ook de overige Vlaamse Parken zullen in 2024 trouwens de gelegenheid krijgen om ondersteuning aan te vragen voor projecten.

Naast investeringen in projecten, ondersteunen we via EventFlanders ook evenementen die Vlaanderen in binnen- en buitenland op de kaart zetten als culturele, sportieve en toeristische bestemming. In 2023 gingen zo het WK Breaking, WK Artistieke Gymnastiek, Stories Unfold, de Topstukkententoonstelling en Boutsdoor. Parallel werkten we verder aan de voorbereiding van kleppers als het WK Gravelbike of het EK Wielrennen in 2024.

Tegelijk werd meer op de achtergrond ook verder gewerkt aan de optimalisatie van onze werking en van de ondersteuning van de sector.

Zo trad het vernieuwde logiesdecreet op 1 januari 2023 in werking, waarbij ook de jeugdverblijven binnen het toepassingsgebied van het logiesdecreet gebracht werden. Voor de jaarlijkse logiessubsidie-oproep was daarbij een historisch hoog budget van 6 miljoen euro beschikbaar. Maar liefst 287 toeristische logiezen en jeugdverblijven konden hierdoor genieten van broodnodige steun bij investeringen in duurzaamheid, energiezuinigheid en brandveiligheid. Ook de volgende jaren zullen we de logiezen en de jeugdverblijven hierbij blijven ondersteunen.

Ook het sociaal toerisme blijft voor mij een prioriteit. In 2023 trad eindelijk het aangepaste decreet 'Iedereen verdient vakantie' in werking. De sociaal-toeristische sector besteedde dit jaar aan de voorbereiding en omschakeling naar een nieuw erkennings- en financieringsmodel. Het agentschap Toerisme Vlaanderen nam hierbij een begeleidende en ondersteunende rol op. Vanaf 2024 treden dan de nieuwe, meerjarige enveloppefinanciering voor sociaal-toeristische organisaties en de forfaitaire werkingssubsidies voor sociaal-toeristische bemiddelingskantoren in voege.

Aanvullend hierbij voorzag ik een budget van 1 miljoen euro om de betaalbaarheid van verblijfsvakanties voor personen in armoede te garanderen. Dit voorstel bouwt verder op de ervaringen die we eerder opdeden tijdens de coronacrisis, en werd eind 2023 door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

Na alle crisissen en inspanningen van de voorbije jaren, zagen we in 2023 dus eindelijk concrete en positieve resultaten. Deze resultaten zullen de komende maanden en jaren nog duidelijker worden. Ik kijk dan ook tevreden terug naar 2023, maar tegelijk kijk ik hoopvol vooruit naar de toekomst. De voorbije jaren werkten we hard aan "Reizen naar Morgen". Ik ben ervan overtuigd dat Vlaanderen morgen – mede door onze inspanningen – als toeristische bestemming mooier, beter en duurzamer zal zijn.

III. SAMENVATTING

Mijn toerismebeleid heeft tot doel de positieve kracht van toerisme te versterken, zodat Vlaanderen kan bloeien als een innovatieve, inspirerende en kwalitatieve reisbestemming ten bate van de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers.

Het relanceplan toerisme dat ik heb opgemaakt en waar in 2022 de ondersteuning aan de diverse partners is toegekend, zal in 2023 tot realisatie komen. 2023 bleek een jaar met de nodige uitdagingen, maar we zien een toeristische sector die veel veerkracht toont en waar ik de nodige ondersteuning aan biedt.

Belangrijke engagementen die in 2023 werden gerealiseerd zijn:

Een kwaliteitsvolle bestemming is een belevingsvolle, gastvrije en duurzame bestemming. Met verschillende instrumenten hebben we de ondernemers en organisaties in het toerisme ondersteund om te groeien in kwaliteit. De nieuwe uitvoeringsbesluiten van het logiesdecreet worden toegepast. Reeds meer dan 130 logies die erkend waren als Toerisme voor Allen-verblijven hebben hun erkenning omgezet naar een erkenning binnen het logiesdecreet.

Omdat ik geloof dat de visie van Reizen naar Morgen de manier is waarop het toerisme zich moet ontwikkelen, heb ik samen met de sector het Reizen naar Morgen-netwerk opgericht.

Een onderbouwd beleid is een kennisgedreven beleid. Naast de reguliere dataverzameling en ontsluiting heb ik in 2023 volgende onderzoeken laten uitvoeren in samenwerking met de betrokken partners:

- Het grootschalig bewonersonderzoek in de kunststeden
- Het onderzoek bij de recreatieve verblijfstoerist in de kunststeden
- Het gebruik van de iconfietsroutes, die in 2021 gelanceerd werden.

We willen graag bezoekers verwelkomen die een connectie voelen met onze plek en onze thema's. Daarom ontwikkelen en promoten we Vlaanderen samen met de partners aan de hand van de troeven en verhaallijnen zoals ik deze bepaald heb in mijn beleidsnota. Belangrijke realisaties in 2023 zijn:

- Voor de pilotsites werden de herbestemmingstrajecten afgewerkt en voor de Sint-Godelieveabdij werd de aanbesteding voor de uitvoering van het masterplan gerealiseerd.
- Het ondersteunen van de selectie van de kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken wat geleid heeft tot de erkenning van 9 Vlaamse Parken. Alle voorbereidingen werden getroffen om het testen van een monitoringsysteem voor de parken concreet van start te laten gaan in 2024.
- Op 26 en 27 oktober werd, samen met Agentschap Onroerend Erfgoed en het Departement Cultuur, Jeugd en Media, het congres: Bestemming Erfgoed – in gesprek met de plek: een interactief congres over duurzaam erfgoedtoerisme georganiseerd.
- De inspiratiegids 'Meer waarde halen uit bezoek' werd gelanceerd
- Het collectief van Ambassadeurs van Goesting werd gecreëerd
- De stedelijke congresbureaus hebben training gekregen over hoe je impactvolle congressen aantrekt

Om de potentiële recreatieve bezoeker te overtuigen om Vlaanderen te bezoeken, zetten we in op de diverse verhaallijnen. Enkele belangrijke acties die werden gerealiseerd in 2023:

- Het project Vlaamse Meesters in situ
- De tentoonstelling Bouts in Leuven
- De topstukkententoonstelling in het MAS
- Het Ensorjaar
- Themajaar Landschap als getuige ihkv WOI
- Onze verschillende culinaire troeven werden vanuit 'GOESTING' en het ambassadeurscollectief in de verf gezet met verschillende persreizen en via instagram.

Het legacy-traject werd van A tot Z toegepast voor het impactvol congres ICIC en het WK Breaking. Beiden zijn pilot voor legacy-ontwikkeling.

12 nieuwe meeting- en congreslocaties traden toe tot het netwerk 'Flanders Heritage Venues' van Toerisme Vlaanderen. Het netwerk 'Flanders Heritage Venues' telt nu 31 meeting locaties in erfgoed verspreid over heel Vlaanderen.

TOTAAL – TOERISME, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	70.253	79.942
1e BA-JR	0	0	0	110.920	111.100
BU	66	0	0	110.732	110.732

PROGRAMMA SQ – TOERISME

(duizend euro)					
2023	AO	TO	LO	VAK	VEK
1e BA	0	0	0	70.253	79.942
1e BA-JR	0	0	0	110.920	111.100
BU	66	0	0	110.732	110.732

IV. BELEIDSVELD: TOERISME

Het beleidsveld Toerisme bevat 1 structurelement: 'Toerisme'.

1. ISE TOERISME

Het toerismebeleid wil de volgende jaren toerisme inzetten als een middel om van Vlaanderen een florerende bestemming te maken. Een florerende bestemming is een plek waar alle spelers – de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers - meerwaarde ondervinden van het toerisme. We werken daaraan verder door:

- Te zorgen voor een kwalitatieve bestemming, te voorzien in een onderbouwd en innovierend beleid en samen te werken met andere relevante beleidsdomeinen.
- Te zorgen voor een sterk verhaal over de bestemming Vlaanderen dat ook internationaal sterk klinkt. Zowel aan aanbodzijde als via promotie wordt dit verhaal uitgebouwd. De focus ligt op de volgende troeven: natuur en platteland, erfgoed, fietsen, gastronomie en Vlaanderen als baanbrekende kennisregio.
- Vlaanderen als een duurzame en inclusieve bestemming te ontwikkelen. Dit doen we o.a. door ervoor te zorgen dat drempels tot een deugddoende vakantie zoveel mogelijk worden weggewerkt. Daarenboven zetten we ook in op toegankelijkheid, familievriendelijkheid en jeugdtoerisme.
- Internationale acties en events te organiseren die zowel de toeristische, culturele als sportieve troeven van Vlaanderen in de kijker zetten.

1.1. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

TOERISME, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	188	0	180	368	0
Toe-lagen IS	70.253	110.732	110.732	79.762	110.732	110.732

Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	70.253	110.920	110.732	79.942	111.100	110.732

Inhoudelijke toelichting:

De post 'ESR-uitgaven' in bovenstaande tabel betreffen uitgaven die gedaan worden door het departement Buitenlandse Zaken, de grootste post van de 'Toelagen' betreft uitgaven die gedaan worden door het IVA Toerisme Vlaanderen.

Het IVA Toerisme Vlaanderen richt zich met deze uitgaven op de realisatie van de strategische doelstellingen (SD) opgenomen in de beleidsnota van de minister bevoegd voor toerisme: De structuur met gekoppelde begrotingsartikelen is als volgt:

- SD 1 - De beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund: SF0-ASQE2WJ-WT, SF0-ASQE5WJ-WT, SF0-ASQE2WJ-LE, SF0-ASQE5WR-IS en SF0-ASQE5ZZ-IS;
- SD 2 - Vlaanderen brede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot: SF0-ASQE2WK-WT, SF0-ASQE5WK-WT en SF0-ASQE2WT-IS, SF0-ASQE5WT-IS en SF0-ASQE5WK-PA; SD 3 - Toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid: SF0-ASQE2WL-WT, SF0-ASQE5WL-WT;
- SD 4 - EventFlanders: SF0-ASQE2WI-WT, SF0-ASQE5WI-WT; SF0-ASQA5WM-WT, SF0-ASQE5WP-IS en SF0-ASQA5WP-IS;
- SD 5 - Beheersmiddelen: SF0-ASQE2WH-LO, SF0-ASQE2WH-PA en SF0-ASQE2WH-WT

De ontvangsten van Toerisme Vlaanderen bestaan grotendeels uit:

- een werkingstoelage, SA0-1SQE2WY-IS, en
- een investeringstoelage, SA0-1SQE5WY-IS

Beiden worden ontvangen via het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA). Daarnaast beschikt Toerisme Vlaanderen ook over eigen kasmiddelen en een zeer beperkt bedrag aan eigen ontvangsten.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)
Entiteit: Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)

Ontvangsten DKBUZA

SA0-9SQA5WY-OI - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het interne stroomartikel vanuit Toerisme Vlaanderen naar DKBUZA. Het werd in 2021 opgezet om ontvangsten uit de verkoop van gebouwen of gronden van Toerisme Vlaanderen over te dragen naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid en wordt ondertussen ook gebruikt voor andere over te dragen ontvangsten naar DKBUZA.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2023	AO	TO	LO
1e BA	0	0	0
BU	66	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Toerisme Vlaanderen ontving in 2022 voor 66 keuro terugbetalingen in het kader van leningen m.b.t. het Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische Ondernemingen. Conform technische afspraak vloeiden deze in 2023 terug naar de algemene middelen.

Uitgaven DKBUZA

SA0-1SQE2WB-WT – VEREFFENING VAN AFLOPENDE GERELEMENTEERDE SUBSIDIES AAN DERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de vereffening van engagementen aangegaan vóór 2012 in het kader van het Kunststedenactieplan, de uitvoering van het derde Kustactieplan en het impulsprogramma Vlaamse kust.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	180	180	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren in 2023 geen vereffeningen voor de nog openstaande verbintenissen uit het verleden.

SA0-1SQE2WY-IS – TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de toelage aan Toerisme Vlaanderen voor de werking en voor het programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de toeristische sector.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	40.428	40.679	40.679	40.428	40.679	40.679

Inhoudelijke toelichting:

Voor verdere toelichting: zie onder entiteit Toerisme Vlaanderen

SA0-1SQE4WC-WT – UITVOERING HANDHAVING EN SENSIBILISERING IN HET KADER VAN DE TOERISTISCHE VERGUNNINGENDECRETEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel geeft de uitgavenzijde weer van het Fonds Administratieve Toeristische Boeten, opgericht krachtens artikel 57 van het decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013. Dit artikel is gelinkt aan het ontvangstenartikel SA0-9SQETWC-WT.

In uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies kon het departement overgaan tot het opleggen van administratieve geldboeten. Eind 2022 werd het laatste lopende handhavingdossier afgesloten.

Het programmadecreet BO 2024 voorziet in de opheffing van dit fonds. De middelen van het fonds worden daarbij gedesaffecteerd ten gunste van de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	0	188	0	0	188	0

Inhoudelijke toelichting:

Er zijn geen uitgaven gedaan in 2023. De budgetten 1e BA-JR geven het overgedragen saldo.

SA0-1SQE5WY-IS – TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de investeringstoelage aan Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	29.825	70.053	70.053	39.334	70.053	70.053

Inhoudelijke toelichting:

De investeringstoelage werd volledig vastgelegd en vereffend.

Voor verdere toelichting: zie onder entiteit Toerisme Vlaanderen.

1.1.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Toerisme Vlaanderen

Ontvangsten

SFO-BSQEAJ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen ontvangsten uit EU-subsidies enz.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	0
BA-JR 2023	0
BU 2023	1.306

Op dit begrotingsartikel werd geen budget voorzien, en werden in uitvoering onder andere de volgende inkomsten verwerkt:

- + 1.141 keuro werd ontvangen vanuit de **Brexit Adjustment Reserve (BAR)**;
- + 127 keuro betreft grotendeels (terug)vorderingen in het kader van subsidiëring via **tewerkstellingspremies** (TWP's).

SFO-BSQEAWK-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen ontvangsten uit de organisatie van beurzen, workshops, evenementen enz. en ook inkomsten uit erfpachten van jeugdverblijven en kampeerterreinen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	1.480
BA-JR 2023	2.213
BU 2023	2.865

Het budget op dit begrotingsartikel bedraagt 2.213 keuro en is samengesteld uit:

- 1.187 keuro inkomsten uit erfpachten;
- 613 keuro gedeeltelijke terugvordering van de subsidie aan de vzw Koor & Stem, toegekend voor de organisatie van de World Choir Games in de schoot van EventFlanders. Dit ontvangen bedrag vloeyde nog in 2023 terug naar de algemene middelen;
- 273 keuro ontvangsten uit marketingacties en samenwerkingsovereenkomsten;
- 120 keuro inkomsten uit de tijdelijke invulling van de erfgoedsites die een herbestemming krijgen;
- 20 keuro aan inkomsten uit boetes in het kader van de uitvoering van het Toeristische Logiesdecreet van 5 februari 2016 met als startdatum 1 april 2017.

Het resultaat van 2.865 keuro bedroeg 652 keuro meer dan het voorvermelde budget, en is toe te lichten als volgt:

- + 363 keuro diverse meeropbrengsten bovenop deze uit marketingacties, erfgoedsites en logies. Uiteindelijk werden de volgende opbrengsten gerealiseerd voor een totaal van 776 keuro:
 - 298 keuro bijdrage van de vzw Kunststeden Vlaanderen aan de **internationale relancecampagne van de kunststeden**;

- 159 keuro **vrijgave van de pandrekening** die in het verleden als waarborg ten gunste van Toerisme Vlaanderen gevestigd werd bij de aankoop van het Rubenskasteel;
- 135 keuro aan bartertickets vanwege **Brussels Airlines**;
- 120 keuro opbrengsten uit de **tijdelijke exploitatie** van de kastelen van Poeke en Leut en van de Sint-Godelieve abdij in afwachting van hun herbestemming;
- 34 keuro uit deelnames aan het **congres: Bestemming Erfgoed – in gesprek met de plek**: een interactief congres over duurzaam erfgoedtoerisme;
- ...
- + 174 keuro betreft niet-gebudgetteerde **terugvorderingen van subsidies** in 7 dossiers omdat niet langer aan de subsidievoorwaarden voldaan werd, bijvoorbeeld door annulering van de onderliggende activiteit;
- + 143 keuro op de inkomsten door indexeringen van de **erfpachten van eigen onroerend**, nl. 1.330 keuro in plaats van de gebudgetteerde 1.187 keuro;
- ...

SFO-BSQEAJ-OL - ONTVANGSTEN EN LENINGEN - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel toont eventuele voorfinancieringen, leningen e.d..

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	0
BA-JR 2023	0
BU 2023	276

Momenteel lopen er bij Toerisme Vlaanderen 3 EU-projecten in het kader waarvan voorfinanciering ontvangen kan/zal worden:

- **Smartcultour** (+/-95 keuro totale financiering over de ganse looptijd): dit project 'Smart Cultural Tourism as a driver of Sustainable Development of European Regions' werd beëindigd in 2023;
- **Be Future** (+/-644 keuro totale financiering over de ganse looptijd): dit project 'Shaping the Future of Europe's Business Events sector through a regenerative, resilient and sustainable tourism industry' werd in 2023 opgestart;
- **D3HUB** (+/- 322 keuro totale financiering over de ganse looptijd): dit project 'Tourism of Tomorrow Data-Driven Destination Hub' werd eveneens in 2023 opgestart.

In 2023 werden voor deze projecten geen leningen gebudgetteerd. In de uitvoering werd er wel 276 keuro als lening geboekt. Dit bedrag is (grosso modo) het verschil tussen de gerealiseerde ontvangsten/voorschotten en de effectief gedane uitgaven.

SFO-BSQEAWH-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel toont terugbetalingen van leningen enz.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	0
BA-JR 2023	0
BU 2023	114

In 2023 werden geen ontvangsten in het kader van participaties gebudgetteerd. In de uitvoering werd er wel 114 keuro geboekt: het **'Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen'** betrof een eenmalige projectoproep van 30.000 keuro in het kader van **corona 2021** gericht naar toeristische logies en attracties. Hiermee werd 100% van bepaalde investeringen (voor)gefinancierd, zonder rentevergoeding. De begunstigde organisaties dienen 75% (Logies en Attracties) of 60% (verblijven met TVA-erkenning zoals jeugdverblijven, hostels,... en partners van het IVV-netwerk) van het (voor)gefinancierde bedrag terug te betalen tegen uiterlijk 24 juli 2026.

Om praktische redenen werd er afgesproken met begroting en het boekhoudkantoor om **vervroegde terugbetalingen** – die in principe tot en met 31 december van het lopende jaar kunnen plaatsvinden - telkens in het volgende begrotingsjaar terug te herverdelen naar de algemene middelen via een intering op het overgedragen saldo.

In 2023 ontving Toerisme Vlaanderen 2 zo'n vervroegde terugbetalingen van een renteloze lening, namelijk 84 keuro van de vzw Eigen-wijze en 30 keuro van Freelodge. Ter informatie: in 2021 waren er 3 terugbetalingen voor een totaal bedrag van 235 keuro en in 2022 was er 1 terugbetaling voor een bedrag van 66 keuro.

Omdat deze middelen afkomstig waren uit de algemene provisie voor corona 2021 – maatregelen, zullen ook deze 'opbrengsten' van 2023 in de loop van 2024 teruggestort worden naar de algemene middelen via een begrotingswijziging.

Wat betreft het gedeelte subsidie zullen er mogelijk ook terugvorderingen volgen: van de 272 dossiers zijn er 171 waar het subsidie-gedeelte in 2023 reeds volledig verantwoord werd en 101 dossiers waarvan de

verantwoordingsmogelijkheid uitzonderlijk verlengd werd tot april 2024. Er kon hiervoor in de jaarrekening van 2023 dus nog geen zeker en vaststaande terugvordering geboekt worden, Toerisme Vlaanderen zal in de loop van 2024 haar definitieve financiële positie bepalen.

SF0-BSQEAWJ-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de inhoudelijke tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de uitgavenzijde, SF0-ASQE2WH-PA. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen of garanties aan leveranciers.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	10
BA-JR 2023	10
BU 2023	6

SF0-BSQEAWH-OW- ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen meestal terugvorderingen van kosten gerelateerd aan het apparaat, zoals de lonen van gedetacheerden. Ook de terugvorderingen van in het buitenland betaalde BTW komen hierop terecht.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	135
BA-JR 2023	135
BU 2023	97

Het budget op dit begrotingsartikel is samengesteld uit 50 keuro inkomsten uit detacheringen en 85 keuro inkomsten uit onderverhuur.

Uiteindelijk werd er 38 keuro minder ontvangen dan gebudgetteerd. Dit verschil kan verklaard worden als volgt:

- - 67 keuro: vanaf begin 2023 is het kantoorgebouw van Toerisme Vlaanderen **ingekanteld bij het facilitair bedrijf (HFB)** in het kader van het project '**Enige Aankoopcentrale**' en worden de inkomsten uit onderverhuur aan ETC, Keolis enz. door HFB geïnd;
- + 28 keuro: we budgetteerden 50 keuro aan opbrengsten uit personeelsgerelateerde materies zoals terugvorderingen in het kader van detacheringen. Op dit gebied werden geen inkomsten gerealiseerd, maar wel 78 keuro met betrekking tot:
 - 37 keuro van de Vlaamse Landmaatschappij, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Departement Omgeving als bijdrage aan een '**B2C communicatiestrategie voor de Vlaamse Parken**';
 - 13 keuro uitkering **verzekering voor stormschade** aan de Sint-Godelieveabdij te Brugge;
 - 28 keuro **diverse** andere kleinere opbrengsten.

SF0-BSQEAWN-OI- ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN - VEB

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen de inkomsten uit toelagen van het Vlaams Energiebedrijf (VEB).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VEK
BA 2023	0
BA-JR 2023	0
BU 2023	13

In de loop van 2023 werd een subsidie van het VEB ontvangen van 13 keuro.

SF0-BSQEAZZ-OI- ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN – DKBUZA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zien we de inkomsten uit toelagen vanuit het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA). Enerzijds is er een werkingstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel **SA0-1SQE2WY-IS** van DKBUZA en anderzijds is er een investeringstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel **SA0-1SQE5WY-IS** van DKBUZA. Beide toelagen worden hierna afzonderlijk besproken.

SA0-1SQE2WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	40.428	40.428
BA-JR 2023	40.679	40.679
BU 2023	40.679	40.679

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

COMPENSATIES

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Index	48	48
Sectorakkoord	182	182
TOTAAL	230	230

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Intern, van investeringen naar werking	21	21
TOTAAL	21	21

SA0-1SQE5WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de investeringstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023 (excl. VAK-ruiter(*))	29.825	39.334
BA-JR 2023 (excl. VAK-ruiter(*))	39.901	70.053
BU 2023	39.901	70.053

(*) Aandachtspunt: conform Art. 9. §3. van het decreet van 8 juli 2022 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 werd het onbelaste kredietsaldo op de vastleggingskredieten van EventFlanders op 31 december 2022 overgedragen naar 2023 en samengevoegd worden met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2023.

Inhoudelijke toelichting kredietevolutes:

COMPENSATIES

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Naar FTI (EventFlanders), van DKBuZA	9.097	6.998
Logies, van VEKA	1.000	200
Relance, maatregel VV111	0	20.592
Relance, maatregel VV110	0	2.950
TOTAAL	10.097	30.740

ANDERE BIJSTELLINGEN

(duizend euro)

Bijstellingen	VAK	VEK
Intern, van investeringen naar werking	-21	-21
TOTAAL	-21	-21

Uitgaven

TOELICHTING UITGAVEN PER STRATEGISCHE DOELSTELLING

BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud strategische doelstelling

Deze strategische doelstelling omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQE2WH-LO - LONEN
- SF0-ASQE2WH-PA - PARTICIPATIES
- SF0-ASQE2WH-WT - WERKING EN TOELAGEN

SF0-ASQE2WH-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de loonuitgaven van Toerisme Vlaanderen verwerkt.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	18.952	18.952
BA – JR 2023	19.182	19.182
BU 2023	19.566	19.553

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Index	48	48
Sectorakkoord	182	182
Totaal	230	230

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

In 2023 werd het loonbudget van Toerisme Vlaanderen overschreden met 384 keuro:

- 174 keuro werd veroorzaakt door de toename van de voorziening voor niet-opgenomen vakantiedagen.

‘Overeenkomstig het VABN-advies 2021/1 van 9 december 2021 betreffende de aanleg van een voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen, werd in de jaarrekening over het boekjaar 2021 een voorziening voor de door de personeelsleden nog niet opgenomen vakantiedagen aangelegd. In 2021 werd deze enkel bedrijfseconomisch verwerkt.

Vanaf 2022 wordt de toe- of afname van die voorziening ook ESR-matig en budgettair aangerekend. Reden van deze aanrekening is een standpunt dat Eurostathierin heeft

genomen. Bij de opmaak van de begroting wordt deze toe- of afnamen niet voorzien: het uitgangspunt is hier dat alle personeelsleden hun, voor dat jaar, toegekend contingent verlofdagen benutten. Vanuit dat uitgangspunt is er geen toe- of afname van het aantal niet opgenomen vakantiedagen en is het ook logisch dat een toe- (kost) of afname (opbrengst) van het aantal niet opgenomen vakantiedagen – dat bovendien pas na jaareinde gekend is – in de begroting niet voorzien wordt.'

- Het saldo van 243 keuro werd veroorzaakt door de kosten verbonden aan de reorganisatie van het buitenlandkantoor in de Verenigde Staten, de werving van een tijdelijk extra profiel in het buitenlandkantoor in Italië enz.

SF0-ASQE2WH-PA - PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de inhoudelijke tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de ontvangstenzijde, SF0-BSQEAWH-OP. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen en voorschotten aan leveranciers.

Het budget bedroeg 10 keuro, er werd een uitgave geboekt van 0,5 keuro.

SF0-ASQE2WH-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de kosten verbonden aan de werking van het apparaat.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	5.565	5.565
BA – JR 2023	5.175	5.175
BU 2023	4.900	4.777

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar de thema's, begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT	-500	-500
Interne herverdeling van de thema's, begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT voor de overnamekosten van nv FSV2	110	110
Totaal	-390	-390

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Sinds begin 2023 wordt Toerisme Vlaanderen onderworpen aan een **BTW-controle van de boekjaren 2020 en 2021**. Ook werd door Toerisme Vlaanderen een verlenging gevraagd aan de BTW-administratie om vanaf 2023 voor de toepassing van BTW met een verhoudingsgetal te mogen blijven werken, zoals ook in de periode 2019 – 2022 het geval was. Beide onderwerpen zullen in 2024 een vervolg kennen in de vorm van gesprekken met de BTW-administratie. In afwachting deed Toerisme Vlaanderen al een **vrijwillige BTW-betaling van 95 keuro** met betrekking tot het boekjaar 2021.

Door deze onvoorziene uitgave werd het budget van Financiën en Begroting met 79 keuro overschreden. Deze overschrijding werd volledig gecompenseerd door overschotten zoals bij ICT (177 keuro) en interne communicatie (211 keuro).

SD1: DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud strategische doelstelling

De eerste strategische doelstelling 'De beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden

- SF0-ASQE2WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQE5WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQE5WR-IS – INTERNE STROOM KMSKA
- SF0-ASQE5ZZ-IS – INTERNE STROOM DKBUZA
- SF0-ASQE2WJ-LE – LENINGEN

SF0-ASQE2WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN (werking)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WJ-WT (investeringen), SF0-ASQE2WJ-LE (leningen) en SF0- SF0-ASQE5WR-IS (interne stroom KMSKA) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund'.

Componenten die daartoe bijdragen zijn:

- Focussen op kwaliteit;
- Een onderbouwd en innoverend beleid;
- Een integrale en beleidsoverschrijdende benadering;
- Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	10.337	11.315
BA – JR 2023	9.737	32.019

BU 2023	9.798	10.038
----------------	--------------	---------------

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar de thema's, begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT	-550	-550
Interne herverdeling naar de STV's, begrotingsartikel SF0-ASQE2WL-WT	-50	-50
Totaal	-600	-600

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Focussen op kwaliteit

We willen Vlaanderen ontwikkelen als een hoogkwalitatieve bestemming, zodat vakantie- en congresgangers Vlaanderen spontaan associëren met kwaliteit en dit ook ervaren tijdens hun bezoek. Daarom stimuleert Toerisme Vlaanderen **de kwaliteit in de sector en op de bestemming** via verschillende invalshoeken:

Op 1 januari 2023 trad het aangepaste logiesdecreet in werking. Ook jeugdverblijven vallen vanaf nu onder het logiesdecreet. Nog meer dan vroeger zorgt het aangepaste logiesdecreet voor een kwaliteitsvol, comfortabel en brandveilig logiesaanbod en een gelijk speelveld binnen de logiessector. Het Toerisme voor Allen-decreet werd opgeheven.

Samen met de sector en partners informeerde Toerisme Vlaanderen in het voorjaar de logiesuitbaters, jeugdverblijven en hulpverleningszones (brandweer) over de wijzigingen.

Jeugdverblijven met een Toerisme voor Allen-erkenning werden door de logiesadviseurs van Toerisme Vlaanderen ter plaatse bezocht en geadviseerd in functie van een nieuwe erkenning en comfortclassificatie volgens het logiesdecreet. Jeugdverblijven krijgen voor deze omzetting tijd tot eind 2025. Tot dan blijft hun Toerisme voor Allen-erkenning geldig. Toch werden het afgelopen jaar al meer dan 130 Toerisme voor Allen-erkenningen omgezet naar een nieuwe erkenning volgens het logiesdecreet.

Tijdens 2023, voerde Toerisme Vlaanderen 6 gerichte steekproefcontroles uit bij alle boekingsplatformen inzake logies in de buurt van een evenement of festival. Op basis van deze gegevens werd dan gecontroleerd of de logies in de stad of gemeente aangemeld waren en beschikten over het verplichte brandveiligheidsattest. Meer dan 60% van de gecontroleerde uitbaters bleek in orde te zijn.

In totaal werden het afgelopen jaar 1.548 handavingsdossiers rond logies behandeld. Het gaat over logies die niet aangemeld zijn, niet beschikken over een brandveiligheidsattest of een beschermde benaming of sterrenclassificatie gebruiken zonder te voldoen aan de voorwaarden hiervan.

In 2023 kregen 40 logiesuitbatingen een gedwongen stopzettingsbevel van Toerisme Vlaanderen en 1 logies een administratieve geldboete omdat de eerder bevolen stopzetting niet werd gerespecteerd.

Al deze inspanningen resulteerde op het einde van 2023 in 6.810 toeristische logies en jeugdverblijven die erkend zijn binnen het logiesdecreet, waarvan 4.789 logies beschikken over een sterrenclassificatie.

Op vlak van kwaliteit heeft Toerisme Vlaanderen het project 'Futureproof Gidsen', opgestart. In april, mei en juni vonden workshops plaats over hoe een toekomstgerichte, kwalitatieve gidsenwerking eruit zou kunnen zien. Tevens werd een toolkit ontwikkeld die gidsen helpt om meer impact te hebben. Steeds meer brouwerijen organiseren gegidste rondleidingen. Voor hen zijn handige tools en 2 workshopsreeksen georganiseerd. Relance- en pilootprojecten zijn ook ondersteund, met een focus op duurzaamheid en bezoekerservaring.

In de herfst van 2020 werd gestart met een begeleidingstraject 'toeristische kampeerbeleving op terreingebonden logies'. Dit begeleidingstraject wil kampeerondernemers ondersteunen die de toeristische kampeerbeleving op hun terrein aanzienlijk willen verhogen. In 2023 werden 6 erkende terreingebonden logies binnen dit traject begeleid. De kennis uit de begeleidingstrajecten werd samengebracht in een inspiratiebrochure, welke in 2024 zal worden gepubliceerd.

Een onderbouwd en innoverend beleid

Mijn beleid is gebaseerd op de 'Reizen naar morgen'-principes. Om deze principes verder ingang te doen vinden binnen de toeristische sector werd het 'Reizen naar morgen'-netwerk opgericht en officieel gelanceerd op 22 juni 2023. Het doel van het netwerk is om Vlaanderen nog meer te laten groeien als een florerende bestemming door organisaties uit de brede toeristische sector te connecteren, inspireren en sensibiliseren. Alle organisaties die actief zijn in de toeristische sector kunnen gratis lid worden van het netwerk door via de website het charter digitaal te ondertekenen. Dit thematische netwerk organiseert enkele keren per jaar bijeenkomsten om kennis en ervaringen te delen. Zo vond er onder meer op 21 september 2023 een inspiratiedag plaats in het Rubenskasteel en op 7 november volgde ook nog een zeer succesvolle ervaringsdag in Eeklo, in samenwerking met Toerisme Meetjesland.

Een onderbouwd beleid is een kennisgedreven beleid. Naast de reguliere dataverzameling en ontsluiting van Toerisme Vlaanderen werden er in 2023 een aantal onderzoeken gepubliceerd die de impact van het toerisme in Vlaanderen in kaart brengen:

Cruisetoerisme is een sterk groeiend segment binnen het toerisme in Vlaanderen. In 2023 werd in het cruiseonderzoek voor het eerst de kenmerken en impact van zee- en riviercruisetoerisme onderzocht in Antwerpen, Brugge, Gent, Oostende en Brussel. Hieruit blijkt dat Vlaanderen en Brussel meer dan een half miljoen cruisepassagiers aantrekken op jaarbasis. Samen met de rederijen en bemanningsleden spenderen ze meer dan 25 miljoen euro per jaar in onze toeristische bestemming, al brengt deze vorm van toerisme ook een aantal uitdagingen en aandachtspunten met zich mee.

Om de 2 jaar organiseren de 5 diensten voor toerisme van de Vlaamse kunststeden en Toerisme Vlaanderen een grootschalig bewonersonderzoek. Na de edities van 2017, 2019 en 2021, kregen de bewoners van Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen in 2023 voor de 4de keer vragen over de impact van toerisme op het leven in hun stad. Uit dit onderzoek blijkt dat 7 op de 10 bewoners van onze Vlaamse Kunststeden Antwerpen, Gent, Brugge, Mechelen en Leuven toerisme steunt en wil dat het belangrijk blijft in zijn of haar stad. Bijna 75% geeft aan fier te zijn op de eigen stad en wil bezoekers graag vertellen wat hun stad te bieden heeft. Meer dan de helft van de bewoners geeft aan dat toerisme zorgt voor leuke contacten met de bezoekers.

Naast de impact van het toerisme op de bewoners, is het noodzakelijk voor een kennisgedreven beleid om ook de kenmerken en tevredenheid van de aanwezige bezoekers te meten. Samen met de toeristische diensten van Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, Leuven en Mechelen hebben we tussen april 2022 en maart 2023 het 5-jaarlijks kunststedenonderzoek uitgevoerd bij 4.589 recreatieve verblijfstoeristen en 3.368 dagtoeristen. Toeristen in onze Vlaamse kunststeden en Brussel zijn bijzonder tevreden over hun bezoek. Gemiddeld geven de recreatieve verblijfstoeristen een tevredenheidsscore van 8,7 op 10. De dagtoeristen geven een tevredenheidsscore tussen de 8,3 en 8,8 op 10. De recreatieve verblijfstoerist in onze kunststeden is gemiddeld 42 jaar oud en besteedt 152 euro per persoon per nacht.

Voor het eerst hebben we het gebruik van de iconfietsroutes, die in 2021 gelanceerd werden, onderzocht. Dat gebeurde in samenwerking met de 5 Vlaamse provinciale toeristische organisaties. Tijdens 288 meetmomenten in de periode van mei tot eind september 2022 werden 1.672 vakantiefietsers geteld op 9 locaties langs de iconfietsroutes in Vlaanderen. De meeste vakantiefietsers zijn niet aan hun proefstuk toe en het gaat vooral om koppels ouder dan 45 jaar. Meer dan de helft van de vakantiefietsers onderweg via een iconfietsroute is afkomstig uit het buitenland.

Een integrale en beleidsveldoverschrijdende benadering

Om onze doelstellingen te realiseren werd er samengewerkt met andere beleidsdomeinen en actoren. Zo werd op 26 en 27 oktober 2023 samen met Agentschap Onroerend Erfgoed en het Departement Cultuur, Jeugd en Media 'Bestemming Erfgoed – in gesprek met de plek' georganiseerd, een interactief congres over duurzaam erfgoedtoerisme. Samen met professionals, academici, erfgoedbeheerders en beleidsmakers uit de erfgoed- en toeristische sector werd op zoek gegaan naar de rol van de plek, en hoe die onze beleving van erfgoed bepaalt. Naast plenaire lezingen was er heel wat ruimte voor debat en een bezoek aan inspirerende voorbeelden.

Toerisme Vlaanderen heeft de sector eveneens ondersteund door het verstrekken van subsidies in de lokale diensteneconomie en tewerkstellingsprojecten van toeristische verenigingen. Door de indexaties is op deze acties iets meer uitgegeven dan initieel begroot.

Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid

Het agentschap onderhield doorheen het jaar levende contacten met Vlaamse (potentiële) partners en beleidsmakers via corporate communicatie. Via website, nieuwsbrief, hybride netwerkmomenten enzovoort werkt Toerisme Vlaanderen eraan dat zijn doelen en acties voor de Vlaamse partners en beleidsmakers bekend zijn, dat interessante informatie over beleid en onderzoek doorstroomt endat opportuniteiten om samen te werken bekend zijn. Ook de behaalde resultaten worden met de sector gedeeld.

Met het oog op het verbeteren van de ondersteuning aan de sector, zette Toerisme Vlaanderen verder in op digitalisering. Zo werden de websites van Toerisme Vlaanderen herontwikkeld en gemigreerd naar een DXP-platform. In uitwerking van het decreet 'Iedereen verdient vakantie', werden er ook online portalen ontwikkeld voor de erkennings- en subsidieaanvragen.

SF0-ASQE5WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN (investerings)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WJ-WT (investerings) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE2WJ-WT (werking), SF0-ASQE2WJ-LE (leningen) en SF0- SF0-ASQE5WR-IS (interne stroom KMSKA) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund'.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.345	9.137
BA – JR 2023	5.961	31.953
BU 2023	5.684	13.107

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Herverdeling van het Vlaams Klimaatfonds (VKF) naar de logies-subsidies voor de maatregel 'Ondersteuning van energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies'	1.000	200
Herverdeling vanuit de relanceprovisie voor VV110	0	2.950
Herverdeling vanuit de relanceprovisie voor VV111	0	20.050
Interne herverdeling van de logies-subsidies naar de	-1.084	-84

thema's (pilotprojecten), begrotingsartikel SF0- ASQE5WK-WT		
Interne herverdeling van de logies-subsidies naar de STV's, begrotingsartikel SF0-ASQE2WL-WT	-300	-300
Totaal	-384	22.816

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Door middel van investeringen werkt Toerisme Vlaanderen aan de kwaliteit en de veiligheid van het logiesaanbod. Zo investeerden we **4.300 keuro (VAK)** in 2023 in 287 erkende toeristische logies en jeugdverblijven via de logiessubsidies. De uitbaters van deze logies krijgen hiermee steun voor hun investeringen in energiebesparende maatregelen, werken rond duurzaamheid, de aanleg van camperplaatsen of, in het geval van een jeugdverblijf, brandveiligheidswerken. We versterken en ondersteunen hiermee ons kwalitatief Vlaams logiesaanbod. Alle toeristische logies en jeugdverblijven die erkend zijn door Toerisme Vlaanderen kwamen in aanmerking en konden een aanvraag indienen.

In uitvoering van het strategisch vastgoedplan investeerde Toerisme Vlaanderen **1.200 keuro (VAK)** in haar **eigen patrimonium**.

Er gaan ook investeringsmiddelen naar organisaties via een **ad nominatim subsidie**. Zo ging er **55 keuro (VAK)** naar de KU Leuven ter ondersteuning van de verdere implementatie van een meetkader voor de florerende bestemming.

SF0-ASQE5WR-IS – INTERNE STROMEN – KMSKA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikelen opgenomen per ontvangende rechtspersoon. In dit geval betreft het het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) in het kader van de relance-maatregel VV111.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
BA – JR 2023	0	542
BU 2023	0	542

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
---------------------	------------	------------

Herverdeling vanuit de relanceprovisie voor VV111	0	542
Totaal	0	542

SF0-ASQE5ZZ-IS – INTERNE STROMEN – DKBUZA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon. In dit geval betreft het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
BA – JR 2023	66	66
BU 2023	66	66

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

In 2022 werd er 1 vervroegde terugbetaling ontvangen ten bedrage van 66 keuro voor het Stimulus-dossier met als begunstigde 'Z33'. In 2023 vloeien deze middelen conform afspraak (zie ook pagina 15) terug **uit het over te dragen saldo** naar DKBUZA via een Interne Stroom, basisallocatie ASQS04 (Corona 2021):

SF0-ASQE2WJ-LE – LENINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit LE-begrotingsartikel werd om technische redenen gecreëerd omdat een gedeelte van de uitgaven met betrekking tot het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat – meer specifiek deze die betrekking hebben op de aflossing van kapitaal – op een LE-artikel moeten voorzien worden.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	189	189
BA – JR 2023	192	192
BU 2023	218	218

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Technische interne herverdeling van begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT	3	3
Totaal	3	3

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

N.v.t.

SD2: VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud strategische doelstelling

De tweede strategische doelstelling 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQE2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQE5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQE2WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV
- SF0-ASQE5WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV
- SF0-ASQE5WK-PA – PARTICIPATIES – NV FSV2

SF0-ASQE2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE5WK-WT (investeringsen), SF0-ASQE5WT-IS en SF0-ASQE2WT-IS (interne stromen nv FSV) en SF0-ASQE5WK-PA het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Toerisme Vlaanderen werkt aan deze doelstelling door de troeven van onze regio verder **te ontwikkelen** én erover **te communiceren**. De troeven die we ontwikkelen en internationaal uitspelen zijn:

- Erfgoedbeleving;
- Vlaanderen Natuurlijk!;
- Vlaanderen Fietsland;
- Culinaire erfgoed en toekomst;
- Special Meetings.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	6.831	6.611
BA – JR 2023	7.679	7.459

BU 2023	7.526	5.519
----------------	--------------	--------------

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Technisch waarborg naar begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-LE	-3	-3
Interne herverdeling van apparaat, begrotingsartikel SF0-ASQE2WH-WT, naar de Thema's	500	500
Interne herverdeling van begrotingsartikel SF0-ASQE2WJ-WT naar de Thema's	550	550
Interne herverdeling binnen dezelfde SD voor de bezoekerstellers	-46	-46
Naar apparaat (voor overnamekosten nv FSV2)	-110	-110
Interne herverdeling binnen dezelfde SD voor de Impact Support Packages	-43	-43
Totaal	848	848

SF0-ASQE5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingartikel SF0-ASQE2WK-WT (werking), SF0-ASQE5WT-IS en SF0-ASQE2WT-IS (interne stromen nv FSV) en SF0-ASQE5WK-PA (interne stroom nv FSV2) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot'.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	16.178	20.646
BA – JR 2023	13.905	17.373
BU 2023	13.870	13.230

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van de thema's (pilotprojecten), naar begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-PA voor de aankoop van de aandelen van nv FSV2	-2.500	-2.500
Interne herverdeling van de thema's naar EventFlanders	-1.000	-1.000
Interne herverdeling van de logies-subsidies, begrotingsartikel SF0-ASQE5WJ-WT naar de thema's	1.084	84
Interne herverdeling van de subsidies aan de erkende bemiddelingskantoren, begrotingsartikel SF0-ASQE5WL-WT naar de thema's (pilotprojecten),	54	54
Interne herverdeling binnen dezelfde SD voor de bezoekerstellers	46	46
Interne herverdeling binnen dezelfde SD voor de Impact Support Packages	43	43
Totaal	-2.273	-3.273

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Ontwikkeling van de troeven van Vlaanderen (zie hierboven) gebeurt door investeringen, maar ook door het samenbrengen en coördineren van aanbodselementen tot sterke verhaallijnen, door betrokken actoren in de sector te ondersteunen en door het opzetten van kwaliteitstrajecten. In 2023 werden volgende elementen gerealiseerd:

- De herbestemmingstrajecten voor het kasteel van Poeke en het kasteel van Leut zitten in de laatste fase en zullen in 2024 worden afgewerkt.
- De aanbesteding voor de uitvoering van het masterplan voor de Sint-Godelieveabdij en het Minderbroedersklooster in Brugge is afgerond en de weerhouden kandidaat maakt tegen april 2024 een gedetailleerd plan van eisen op dat Toerisme Vlaanderen in de markt zal zetten.
- De toekomstige bestemming van de Graventoren en de Getijdenmolen worden opgemaakt en zullen begin 2024 afgerond zijn.
- Het masterplan van het Rubenskasteel, Elewijt, is afgewerkt.
- Het project Stories Unfold werd gerealiseerd in het Rubenskasteel.
- Het ondersteunen van de selectie van de kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken wat geleid heeft tot de erkenning van 9 Vlaamse Parken. Alle voorbereidingen werden getroffen om het testen van een monitoringsysteem voor de parken concreet van start te laten gaan in 2024.

- De inspiratiegids 'Meer waarde halen uit bezoek' werd gelanceerd. Hierin ontdekken parkbureaus concrete voorbeelden van 'visitor payback' en 'visitor giving' uit binnen- en buitenland.
- 21 culinaire makers – topchefs, chocolatiers, brouwers, producenten, ... – slaan samen met Toerisme Vlaanderen de handen in elkaar om de Vlaamse gastronomie op de culinaire wereldkaart te zetten. Samen vormen ze Ambassadors of GOESTING: een collectief dat verbonden wordt door vakmanschap, hoge standaarden en een drive om de Vlaamse gastronomie naar een nog hoger niveau te tillen. De ambassadeurs komen regelmatig samen om ervaringen uit te wisselen en te experimenteren.
- Een inspiratiedag rond culinair toerisme. Samen met 40 experts in culinair toerisme namen we de culinaire ambassadeursmarketing in Vlaanderen onder de loep. Wat zijn de trends? Kunnen we leren uit het verleden? Welke toffe projecten lopen er zoal?
- De nieuwe, officiële gids voor de Vlaamse icoonfietsroutes beschrijft 8 thematische icoonfietsroutes en de Vlaanderenroute, samen goed voor meer dan 2500 km fietsplezier.
- De stedelijke congresbureaus hebben training gekregen over hoe je impactvolle congressen aantrekt

De internationale promotie die we voeren vertrekt vanuit de 5 thema's die hierboven vermeld zijn. Om de potentiële recreatieve bezoeker te overtuigen om Vlaanderen te bezoeken, zetten we in op de diverse verhaallijnen. Enkele belangrijke acties voor 2023:

- Het project Vlaamse Meesters in situ is gelanceerd.
- De tentoonstelling Bouts in Leuven is gestart
- De topstuktentoonstelling in het MAS is gestart
- Het Ensorjaar is gestart
- Themajaar Landschap als getuige ihkv WOI is gestart in 2023
- Het nieuwe ambassadeurscollectief (culinair) wordt opgericht en ingezet.

Naast de inspanningen die we doen voor de vrijetijdstoerist, trekken we eveneens de congresstoerist aan.

We trekken congressen van internationale verenigingen ('associations') naar Vlaanderen die inhoudelijk aansluiten op onze toeristische thema's of de maatschappelijk relevante domeinen van de visie 2050 en het beleid helpen ondersteunen. De voorwaarde is dat deze congressen een positieve lange termijn impact creëren voor de bezoeker, de bewoner, de plek en de ondernemer. Dit doen we door Vlaanderen op de kaart te zetten als een baanbrekende en innovatieve congres- en eventregio. We zetten hierbij zowel onze expertise als unieke meetinglocaties in de kijker. Op de plekken waar ons erfgoed voelbaar is gaan we samen de toekomst bouwen. Zo creëren we vandaag het erfgoed van morgen. Daarmee bedoelen we niet alleen het (duurzaam) laten floreren van onze steden en venues, maar óók het verzamelen van verhalen en kennis, ofwel het veiligstellen van ons intellectueel erfgoed voor de toekomst.

Het legacy-traject werd van A tot Z toegepast om het impactvol congres ICIC en het WK Breaking. Beiden zijn pilot voor legacy-ontwikkeling.

12 nieuwe meeting- en congreslocaties traden toe tot het netwerk 'Flanders Heritage Venues' van Toerisme Vlaanderen. Dat zijn inspirerende en unieke meeting locaties waarmee we Vlaanderen internationaal presenteren als een kwaliteitsvolle congresbestemming waar beleving primeert. Het netwerk 'Flanders Heritage Venues' telt nu 31 meeting locaties in erfgoed verspreid over heel Vlaanderen.

En daarnaast werken we samen met verschillende binnenlandse en buitenlandse partijen waarmee we belangen delen. Belangrijke partners zijn bijvoorbeeld. Brussels Airport Company, Brussels Airlines of andere luchtvaartmaatschappijen die op onze bestemming actief zijn of willen worden.

SF0-ASQE2WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval de nv Flanders Special Venues

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven op de eigen kasmiddelen van Toerisme Vlaanderen getoond.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	943	0
BA – JR 2023	943	0
BU 2023	194	0

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

N.v.t.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De opmaak van het Masterplan voor het Rubenskasteel werd afgewerkt. Door de langer dan verwachte onderhandeling rond de locatie van de parking, zijn minder middelen vastgelegd dan gepland.

SF0-ASQE5WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval de nv Flanders Special Venues

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	300
BA – JR 2023	0	300
BU 2023	0	296

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

N.v.t.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Noodzakelijke reparaties en onderhoud werden uitgevoerd. Daarnaast ook de nodige ondersteunende studies voor de opmaak van het Masterplan.

SF0-ASQE5WK-PA – PARTICIPATIES – Commanderie Voeren**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-PA omvat het bedrag wat besteed wordt aan de verwerving van de Commanderie van Sint-Pieters-Voeren als nieuw pilootproject voor Toerisme Vlaanderen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
BA – JR 2023	2.500	2.500
BU 2023	2.500	2.500

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van de thema's (pilotprojecten), begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-WT voor de aankoop van de aandelen van Commanderie Voeren	2.500	2.500
Totaal	2.500	2.500

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Op voorstel van minister-president Jan Jambon en Vlaams ministers Zuhair Demir en Matthias Diependaele werd de Commanderie van Sint-Pieters-Voeren

(Landschapspark Grenzeloos Bocagelandschap) verworven en aan het patrimonium van Toerisme Vlaanderen toegevoegd.

SD 3: TOERISME - TOERISME WORDT ONTWIKKELD IN EEN GEEST VAN DUURZAAMHEID EN INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

Korte inhoud strategische doelstelling:

De derde strategische doelstelling 'Toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQE2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQE5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

SF0-ASQE2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE2WL-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE5WL-WT (investeringen) het bedrag dat besteed wordt aan een derde strategische beleidsdoelstelling met name 'toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid'.

Componenten die daartoe bijdragen zijn:

- Een duurzaam toeristisch beleid
- Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen - verlagen van drempels

De uitgaven van dit begrotingsartikel worden gefinancierd als volgt:

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	1.658	1.658
BA – JR 2023	2.008	2.008
BU 2023	1.825	1.769

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van de logies-subsidies naar de STV's, van begrotingsartikel SF0-ASQE5WJ-WT	300	300

Interne herverdeling naar de STV's, van begrotingsartikel ASQE2WJ-WT SF0-	50	50
Totaal	350	350

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Een duurzaam toeristisch beleid

De Global Destination Sustainability Index is een ranking die steden en regio's van over de hele wereld een score geeft op basis van hun duurzaamheidsinspanningen. Door de implementatie van mijn duurzaamheidsplan voor toerisme, is Vlaanderen gestegen van 52% in 2019, naar 71% in 2023. Deze stijging is te danken aan acties zoals de logiessubsidies rond energiebesparende maatregelen en waterbesparing, de richtlijnen voor duurzamere evenementen, de monitoring van de koolstofvoetafdruk van onze bezoekers, en de duurzaamheidsinspanningen binnen de pilootprojecten.

Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen - Verlagen van drempels

Sinds 1 januari 2023 is het decreet Iedereen Verdient Vakantie in werking. Vakantie is een basisrecht voor iedereen. Helaas krijgen nog altijd té veel Vlamingen te maken met financiële of andere drempels die hen beletten om van een ontspannende vakantie te genieten. Het vernieuwde decreet 'Iedereen verdient vakantie' wil nóg meer Vlamingen die kans geven. Het decreet stimuleert toeristische aanbieders en sociale organisaties om een charter te ondertekenen, en geeft maatschappelijk verantwoord ondernemen zo meer zichtbaarheid. Bij het decreet hoort ook een subsidiemechanisme, dat eenvoudiger en transparanter is dan voorheen.

In totaal zijn er 73 organisaties erkend als bemiddelingskantoor voor sociaal toerisme in 2023. 68 van hen hebben een forfaitaire subsidie ter ondersteuning van hun opdracht om het kansenaanbod te promoten en vakanties te organiseren ontvangen en dit voor in totaal 93 fysieke kantoren.

Iedereen Verdient Vakantie en het Centrum voor Jeugdtoerisme sloegen in 2023 de handen in elkaar. We bundelden knowhow en engagement, wat resulteerde in een knappe toename van het jeugdverblijvenaangebod aan kortingstarief via kamps.be. Met deze samenwerking bevestigt de jeugdtoerismesector zijn maatschappelijke inzet. En samen kunnen we zo mooie (eerste) vakantie-ervaringen voor jong en oud mogelijk maken.

Toegankelijk toerisme maakt Vlaanderen aantrekkelijker voor meer mensen. Daarom belonen we de toegankelijkheidsinspanningen van toeristische uitbaters met een label. Er zijn A-labels voor logies, toeristische infokantoren en bezoekerscentra, en M-labels voor meeting- en congresinfrastructuur. Zo'n toegankelijkheidslabel biedt garanties aan gasten en bezoekers. Daarom wordt het enkel toegekend na opmetingen ter plaatse en een beoordeling door de labelcommissie. In 2023 werden zo 39 A-labels, 8 A+-labels en 1 M+-label

uitgereikt. Eind 2023 stond de totale teller daardoor op 309 A-labels, 110 A+-labels, 1 M-label en 2 M+-label.

Familievriendelijkheid

We wensen dat Vlaanderen een familievriendelijke bestemming is en daarom sensibiliseren we de sector en trachten we hen (via voorbeeldprojecten en studiedagen) de meerwaarde van deze doelgroep aan te tonen.

Er werd een nieuwe inspiratiebrochure uitgebracht, 'Familievriendelijk aanbod in Vlaanderen en Brussel'. Deze 88-pagina's tellende brochure, beschikbaar in het Nederlands, Frans, Engels, Duits, en Spaans richt zich in de eerste plaats op de professionele reissector.

SF0-ASQE5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel SF0-ASQE5WL-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingsartikel SF0-ASQE2WL-WT (werking) het bedrag dat besteed wordt aan een derde strategische beleidsdoelstelling met name 'toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2023	2.791	2.983
BA – JR 2023	2.737	2.929
BU 2023	2.668	1.845

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van de subsidies aan de erkende bemiddelingskantoren naar de thema's (pilootprojecten), begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-WT	-54	-54
Totaal	-54	-54

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Ook door middel van investeringen werkt Toerisme Vlaanderen aan het verlagen van de vakantiedrempel voor diverse doelgroepen:

Ik lanceerde voor de laatste keer een subsidieoproep voor sociaal-toeristische verenigingen in het kader van het Toerisme voor Allen-decreet. Er werd in totaal **939 keuro (VAK)** besteed aan deze oproep. Vanaf 2024 wordt deze subsidie ingekanteld in het decreet 'Iedereen verdient vakantie'.

Ik lanceerde voor de eerste maal een experimentele projectoproep. Er werd in totaal voor **1.280 keuro (VAK)** subsidies toegekend aan 9 experimentele projecten die mensen willen helpen bij het overwinnen van allerlei vakantie drempels. De projecten spelen in op nieuwe behoeften of nieuwe ontwikkelingen binnen de sociaal-toeristische sector en zetten ook in op innovatieve dienstverlening in de verschillende onderdelen van de vakantieketen.

Het netwerk 'Iedereen verdient vakantie' is een publiek-private samenwerking met als doel mensen die vakantie drempels ervaren, en deze niet zelfstandig kunnen overwinnen, toe te leiden naar een vakantie. Toerisme Vlaanderen heeft de decretale opdracht om de toeristische partners te ondersteunen in hun engagement. In 2023 werd hiervoor **394 keuro (VAK)** ingezet, om ondermeer de Rap-op-Stap kantoren te ondersteunen in hun opstartfase, het aanbodsplan 2023 met een focus op verblijfstoerisme en groepsverblijven te ontwikkelen en uit te voeren, en een lerend netwerk rond inclusiviteit en diversiteit voor partners uit het netwerk Vlaamse Meesters op te starten.

Ik wil Vlaanderen verder ontwikkelen tot een toegankelijke bestemming waar inclusie centraal staat. Naast een fysiek en mentaal toegankelijk aanbod, is betrouwbare en gebundelde informatie ook cruciaal bij de reisvoorbereiding van mensen met een beperking. REVA vzw organiseert tweejaarlijks de belangrijkste Belgische beurs voor mensen met een beperking. Traditiegetrouw zet REVA telkens een specifiek thema in de kijker. Voor de editie van dit jaar, die plaatsvond van 7 tot en met 9 december 2023 in Flanders Expo in Gent, was dat REVAcation over 'Inclusief toerisme en aangepaste vakanties'. REVA vzw kreeg hiervoor een ad nominatim subsidie van **60 keuro (VAK)**.

SD 4: EVENTFLANDERS - EEN BELEID GERICHT OP HET AANTREKKEN VAN INTERNATIONALE TOPEVENEMENTEN EN HET OPSCHALEN VAN ANDERE EVENEMENTEN

De vierde strategische doelstelling 'EventFlanders, een beleid gericht op het aantrekken van internationale topevenementen en het opschalen van andere evenementen' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQE2WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQE5WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQA5WM-WT – EVENT FLANDERS – FTI (Jambon)
- SF0-ASQE5WP-IS – INTERNE STROMEN – VITO
- SF0-ASQA5WP-IS – INTERNE STROMEN – FTI – VITO (Jambon)

SF0-ASQE2WI-WT – EVENTFLANDERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

EventFlanders beschikt over een jaarlijks recurrent **werkingsbudget** dat op dit afzonderlijke begrotingsartikel opgevolgd wordt.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	1.000	1.000
BA – JR 2023	810	810
BU 2023	787	785

(*) incl. ruiter van 2022 van 595k

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar de projectwerking van EventFlanders, begrotingsartikel SF0-ASQE5WI-WT	-190	-190
Totaal	-190	-190

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

In 2023 hebben we verder ingezet op de professionalisering en ondersteunende rol van EventFlanders. De economische calculator voor topevents is in gebruik genomen. De MeetinFlandersAcademy werd op 8 december gehouden en stond volledig in het teken van duurzaamheid. Met maar liefst 258 inschrijvingen kunnen we spreken van een groot succes. De algemene tevredenheid over deze meeting was groot en veel mensen gaven aan dat ze concrete zaken hadden opgestoken die ze in hun eigen werking gaan toepassen. Daarnaast werd in 2023 een inspiratiegids voor duurzame events gedeeld met de sector.

SF0-ASQE5WI-WT – EVENTFLANDERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

EventFlanders beschikt over een jaarlijks recurrent **investeringsbudget** dat op dit afzonderlijke begrotingsartikel opgevolgd wordt.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	3.645 (*)	6.824
BA – JR 2023	4.835	8.014
BU 2023	4.693	5.562

(*) incl. ruiter van 2022 naar 2023 van 595k

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van de werking van EventFlanders, begrotingsartikel SF0-ASQE2WI-WT	190	190
Interne herverdeling van de thema's, begrotingsartikel SF0-ASQE5WK-WT	1.000	1.000
Totaal	1.190	1.190

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

In 2023 werden volgende events georganiseerd en ondersteund door Event Flanders:

- Stories Unfold;
- WK Breaking;
- WK Artistieke Gymnastiek;
- Topstukkententoonstelling;
- Bouts.

SF0-ASQA5WM-WT – EVENTFLANDERS - FTI (Jambon)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De Vlaamse Regering kwalificeert het 'Flanders Technology & Innovation Festival' (FTI Festival) als een Vlaams topevenement en kent een financiële ondersteuning aan toe aan de betreffende projectpartners. Deze actie van EventFlanders worden in opdracht van Vlaamse minister-president uitgevoerd.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
BA – JR 2023	7.271	5.593

BU 2023	7.271	2.353
----------------	--------------	--------------

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Compensatie vanuit DKBuZa voor FTI	7.271	5.593
Totaal	7.271	5.593

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De voorbereidingen worden genomen voor het FTI Festival dat zal lopen van vrijdag 15 maart 2024 tot en met zondag 24 maart 2024 als locomotief en uithangbord voor het maatschappelijk project FTI. De Vlaamse Regering kende voor de uitvoering hiervan 9,2 miljoen euro projectsubsidie toe aan de projectpartners van het FTI Festival 2024, en heeft ze toegewezen aan de individuele projectpartners op basis van herverdelingsbesluiten.

SF0-ASQE5WP-IS – INTERNE STROMEN – VITO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Vlaams Instituut voor Technologisch onderzoek.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	249
BA – JR 2023	0	249
BU 2023	0	249

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

N.v.t.

SF0-ASQA5WP-IS – INTERNE STROMEN – FTI – VITO (Jambon)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Vlaams Instituut voor Technologisch onderzoek, en meer specifiek in het kader van FTI (ministercode Jambon).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2023	0	0
BA – JR 2023	1.826	1.405
BU 2023	1.826	1.405

Inhoudelijke toelichting begrotingswijziging:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Compensatie vanuit DKBuZa voor FTI	1.826	1.405
Totaal	1.826	1.405

V. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD**Apparaatskredieten**

Het programma SA van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken bevat één uitgavenartikel m.b.t. het beleidsveld Toerisme.

SA0-1SAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is bestemd voor de buitenlandse zendingen die de Vlaamse minister van Toerisme, de leden van haar kabinet en derden in haar opdracht ondernemen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK			VEK		
2023	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
Uitgaven	40	40	0	40	40	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Er werden op dit artikel geen uitgaven aangerekend.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

V. LIJST MET AFKORTINGEN

(Tekst)

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
SD	Strategische doelstelling
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VV	Vlaamse Veerkracht
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

Decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van « Toerisme voor Allen »

Dit decreet werd op 1 januari 2023 bijna in zijn geheel opgeheven bij de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet houdende het toeristische logies. De erkenningen en subsidiëring van jeugdverblijven werden ingekanteld in het logiesdecreet. De erkenning van de sociaal toeristische verenigingen werd ingekanteld in het decreet 'Iedereen verdient vakantie'. Enkel de sub subsidiëring van de sociaal toeristische verenigingen liep nog verder via het decreet, en zal worden ingekanteld in het decreet 'Iedereen verdient vakantie' vanaf 1 januari 2024. Met deze laatste inkanteling zal het decreet ook finaal opgeheven worden.

Decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies

Het logiesdecreet wordt gewijzigd met het 'Decreet tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen"'.

Dit wijzigingsdecreet neemt een aantal verbeterpunten op vlak van het bewaken van het 'level playing field' als basis van een gezonde commerciële concurrentie in de sector, voorziet een permanent adviescomité dat beleidsaanbevelingen kan formuleren voor de minister, en brengt de regelgeving met betrekking tot de infrastructuuraspecten van jeugdverblijven binnen het toepassingsgebied van het logiesdecreet.

In uitvoering van het decreet werden volgende regelgevende besluiten genomen:

- Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 17 maart 2017 tot bepaling van de erkenningstekens voor een erkend toeristisch logies, wat betreft het erkenningsteken voor een erkend jeugdverblijf (B.S.18/08/2023)
- Ministerieel besluit tot bepaling van de comfortclassificatienormen voor een erkend toeristisch logies (B.S.18/08/2023)
- Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (B.S.18/08/2023)
- Ministerieel besluit tot nadere bepaling van de voorwaarden voor de investeringssubsidies aan erkende toeristische logiezen voor de oproep 2023 (B.S.03/04/2023)
- Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen (B.S.10/05/2023)
- Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van besluiten over het toeristische logies en tot uitvoering en inwerkingtreding van de wijzigingen aan het decreet houdende het toeristische logies (B.S.31/08/2023)

Decreet "Iedereen verdient vakantie" van 29 juni 2018

Het decreet "Iedereen verdient vakantie" is in werking getreden op 1 januari 2023, met uitzondering van de bepalingen die betrekking hebben op de subsidiëring van de sociaal-toeristische organisaties.

In het kader van dit decreet werden in 2023 sociaal-toeristische organisaties en sociaal-toeristische bemiddelingskantoren officieel erkend. De sociaal-toeristische bemiddelingskantoren werden volgens het decreet ook een automatische subsidie toegekend. In uitvoering van de bepalingen m.b.t. de projectsubsidies werd bij ministerieel besluit een eerste oproep gelanceerd voor experimentele projecten rond sociaal toerisme van het programma 'Iedereen verdient vakantie' (B.S.29/06/2023).

Op 1 januari 2024 zullen ook de bepalingen m.b.t. de subsidiëring van de sociaal-toeristische organisaties in werking treden, en een eerste subsidieoproep gelanceerd worden.

Naast de ondersteuningsinstrumenten uit het decreet, heeft de Vlaams Regering een apart subsidie-instrument opgezet, om tegemoet te komen aan de impact van de stijgende levensduurte op het vakantiegedrag van mensen met de vakantiedrempel armoede. Het Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden waaronder financiële ondersteuning toegekend kan worden om een betaalbaar verblijfsaanbod te realiseren binnen het netwerk Iedereen verdient vakantie (B.S.15/02/2024), voorziet een solidariteitsmechanisme waarin Toerisme Vlaanderen, de aanbieders binnen het netwerk 'Iedereen verdient vakantie' en mensen met de vakantiedrempels armoede samen bijdragen om vakanties mogelijk te maken.

VII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Er werden in 2023 geen resoluties of moties aangenomen met betrekking tot het beleidsveld toerisme.

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Er werden in 2023 geen aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot het beleidsveld toerisme.

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE''

94/2023	15/06/2023	7825 (BV)	art. 3, 4, 10 en 11 van het decreet van 11 februari 2022 tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen' en van de art. 2 en 3 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (<i>toeristische logies - voorwaarden van uitbating</i>)	verwerping
---------	------------	------------------------------	---	------------